

Eduskuntavaaleja 2023 varten vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan asettaminen

Kunnanhallitus 07.12.2022 § 230
146/00.02.01/2022

Vuoden 2023 eduskuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 2.4.2023.

Vaalilain 15 §:n mukaisesti kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava äänestysalueiden vaalilautakunnat sekä laitoksessa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta. Oikeusministeriön mukaan vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien nimet ja yhteystiedot on ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle.

Oikeusministeriö kehottaa kuntia ottamaan huomioon kulloisenkin epidemiatilanteen ja varautumaan siihen, että tilanne voi vaatia samanlaisia erityisjärjestelyitä, joita toteutettiin Covid- 19- pandemian osalta vuoden 2021 kuntavaaleissa ja vuoden 2022 aluevaaleissa.

Kaikkia tehtäviä varten on syytä rekrytoida myös varahenkilöitä.

Vaalilautakunta:

Vaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme. Vaalilautakunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Kelpoisuus:

Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2019) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla vaalien ehdokas. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Estellisyys:

Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, kuitenkin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: vaalilautakunnan jäsenenä oleva eduskuntavaalien ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuna äänestäjän avustajana.

Muuta:

Oikeusministeriö korostaa, että kunnan on syytä ylläpitää vaalilautakunnan jäsenen tehtävän houkuttelevuutta esimerkiksi varmistamalla, että tehtävästä maksettava palkkio vastaa tehtävän vaativuutta. Vaalilautakunnan jäsenellä ja varajäsenellä, erityisesti puheenjohtajaksi

nimettävällä tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen.

Tasa-arvolakia sovelletaan siten, että sekä jäsenissä että varajäsenissä on oltava naisia ja miehiä kumpiakin vähintään 40 %.

Vaalitoimikunta:

Vaalitoimikuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme. Vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Kelpoisuus:

Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikepoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2019) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla vaalien ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalitoimikuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Esteellisyys:

Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalitoimikunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimetty voi toimia kaikissa vaalitoimikunnan tehtävissä.

Muuta:

Oikeusministeriö korostaa, että kunnan on syytä ylläpitää vaalitoimikunnan jäsenen tehtävän houkuttelevuutta esimerkiksi varmistamalla, että tehtävästä maksettava palkkio vastaa tehtävän vaativuutta. Vaalitoimikunnan jäsenellä ja varajäsenellä, erityisesti puheenjohtajaksi nimettävällä tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen.

Tasa-arvolakia sovelletaan siten, että sekä varsinaisissa että varajäsenissä on oltava naisia ja miehiä kumpiakin vähintään 40 %.

Lisätiedot

Helena Kaasinen
puh. 04010 46002
helena.kaasinen@polvijarvi.fi

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää nimetä vuoden 2023 eduskuntavaaleja varten

- Polvijärven vaalilautakunnan, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme jäsentä ja seitsemän varajäsentä ja
- vaalitoimikunnan, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä viisi varajäsentä.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle jäsenten nimeämiseksi.

